

Welcome to work!

Koulutus osa 2. Suomen kielen oppiminen ja MUNDO-harjoittelu

Harjanne Maarit, Lintukorpi Sari, Schneider Douglas, Tomberg Marja

Euroopan unionin
osarahoittama

Co-funded by
the European Union

Sisältö

- Kielitaitotasot
- Kielitaidon osa-alueet
- Suomen kielen oppimisen polku
- Myytit kielenoppimisesta
- MUNDO-harjoittelumalli
- Kielitietoinen ohjaus

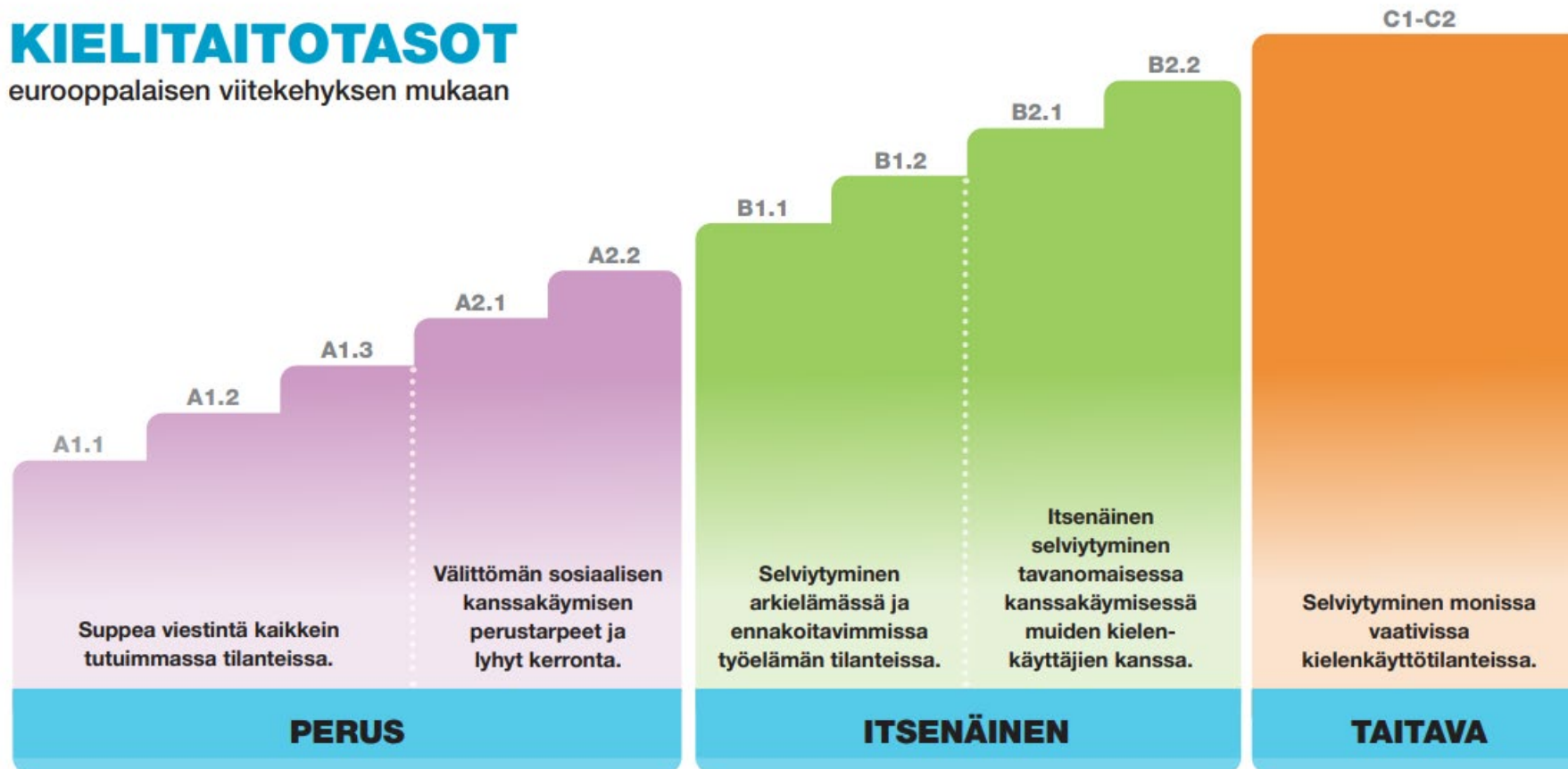

Kielitaitotasot eurooppalainen viitekehys (CEFR)

KIELITAITOTASOT

eurooppalaisen viitekehksen mukaan

Euroopan unionin
osarahoittama

Kielitaitotasot eurooppalainen viitekehys (CEFR)

- [kielten_taitotasoasteikko.pdf \(oph.fi\)](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Kielen osa-alueet

- Puhuminen
- Kuunteleminen
- Kirjoittaminen
- Lukeminen

(Kuva: ChatGPT-4, 13.6.2025)

Euroopan unionin
osarahoittama

Suomen kielen oppimisen polku

Tässä diassa koulutusorganisaatio voi esitellä kansainvälisen opiskelijan suomen kielen oppimisen polkua

Euroopan unionin
osarahoittama

Myytit kielenoppimisesta

Myytti 1. Suomi on maailman vaikein kieli

- suomi on erilainen (sanasto ja rakenne), ei mahdoton
- suomen kielen oppimista vaikeuttavat suomenkieliset itse --> käytetään helposti englantia
- vaaditaan usein äidinkielen tasoista osaamista

Myytti 2. Kaikki suomalaiset osaavat englantia

- työelämässä englanti saanut paljon tilaa
- ei uskalleta käyttää englantia (pidättäytyvä perfektionisti)

(Lehtimaja ym., 2023, s.45-70)

Euroopan unionin
osarahoittama

Myytit kielenoppimisesta

Myytti 3. Aikuisena ei voi oppia uutta kieltä

- Oppiminen vähemmän intuitiivista, vaikea omaksua ääntämystä
- Kielenoppimisstrategia on analyyttisempi ja perustuu päättelyyn sekä systemaattiseen opiskeluun

Myytti 4. Kielenoppiminen on yksilösuoritus

- Nykyiset kielenoppimiteoriat ovat yksimielisiä siitä, että kieltä opitaan käyttämällä, vuorovaikutustilanteissa
- Oppiminen tapahtuu muiden kanssa yhteistyössä = Miten pääsee mukaan tilanteisiin ja miten muut tukevat siinä tilanteessa oppimista, kielikurssit
- Tarvitaan toistoa ja puheikumppaneita (malli, tuki)
- Motivaatio ei ole vain yksilön asia, siihen vaikuttaa ratkaisevasti muiden suhtautuminen

(Lehtimaja ym., 2023, s.45-70)

Euroopan unionin
osarahoittama

Myytit kielenoppimisesta

Myytti 5. Työpaikalla kielen oppii kuin itsestään

- Kielitaito kehittyy parhaiten autenttisisissa kielenkäytön tilanteissa
- Tarvitaan kuitenkin oppimista tukevia olosuhteita, esim. henkilöstön kielitietoisuutta ja suunniteltuja toimintatapoja, jotka tukevat kielenoppimista, intensiivistä kielikoulutusta työn alussa ja riittäviä resursseja

Myytti 6. Ammatillinen kielitaito tarkoittaa pelkkää ammattisanastoa

- Kielitaidon kehittämiseen ei riitä sanalistat, vaan kieltä pitää harjoitella erilaisissa tilanteissa
- > ammatillista kielitaitoa voidaan kutsua toiminnalliseksi kielitaidoksi ammatillisessa kontekstissa
- Kakkoskieliset voivat kokea sosiaaliset tilanteet työympäristössä haastavimmiksi kuin työtilanteet (esim. vitsit, small talk)

(Lehtimaja ym., 2023, s.45-70)

Euroopan unionin
osarahoittama

Myytit kielenoppimisesta

Myytti 7. Ääntäminen kertoo kielitaidon tason

- voidaan arvioida väärin, koska arvioidaan persoonallista korostusta (= näkemys, että suomen kieltä äännetään ja tuotetaan vain yhdellä tavalla --> pahimmillaan voi sulkea kielen käytön mahdollisuuksia oppijalta)
- Kirjakielisuus vs. Puhekielisuus
- Kielitaitoa arvioidaan virheiden kautta

Myytti 8. Kielen joko osaa tai ei osaa

- Vähäisestäkin kielitaidosta on hyötyä
- B1-taso laajentaa toimintamahdollisuuksia (kansalaisuuden saaminen)
- B2-taso parantaa esim. työnsaantimahdollisuuksia (AMK-suomenkielisten tutk.ohjelmien taso)

(Lehtimaja ym., 2023, s.45-70)

Euroopan unionin
osarahoittama

Myytit kielenoppimisesta

Myytti 9. Kieliopinnot kannattaa aloittaa vasta, kun tietää jäävänsä Suomeen

- Hyödyllisen kielitason voi saavuttaa jo vuodessa
- Sujuvan työelämässä tarvittavan kielitaidon saavuttaminen vaatii vähintään 2-5 vuotta
- Pelkkä maassa asuminen ei takaa kielenoppimista

Kielenoppimisen vaiheet:

- Alkuinnostus = kuherruskuukausi
- Turhautuminen = ahdistus riittämättömästä kielitaidosta
- Hyväksyminen = omaksuu kielellisen identiteettinsä
- Sopeutuminen = löytää luontevan tavan toimia tilanteissa

(Lehtimaja ym., 2023, s.45-70)

Euroopan unionin
osarahoittama

(Kuva: Marja Tomberg, 12.5.2024)

MUNDO-harjoittelu

Kehitetty Opin portailta
työelämään Satakunnassa –
hankkeessa luodusta ja
pilotoidusta MUNDO-
harjoittelumallista

OPIN PORTAILTA
TYÖELÄMÄÄN
SATAKUNNASSA

samk

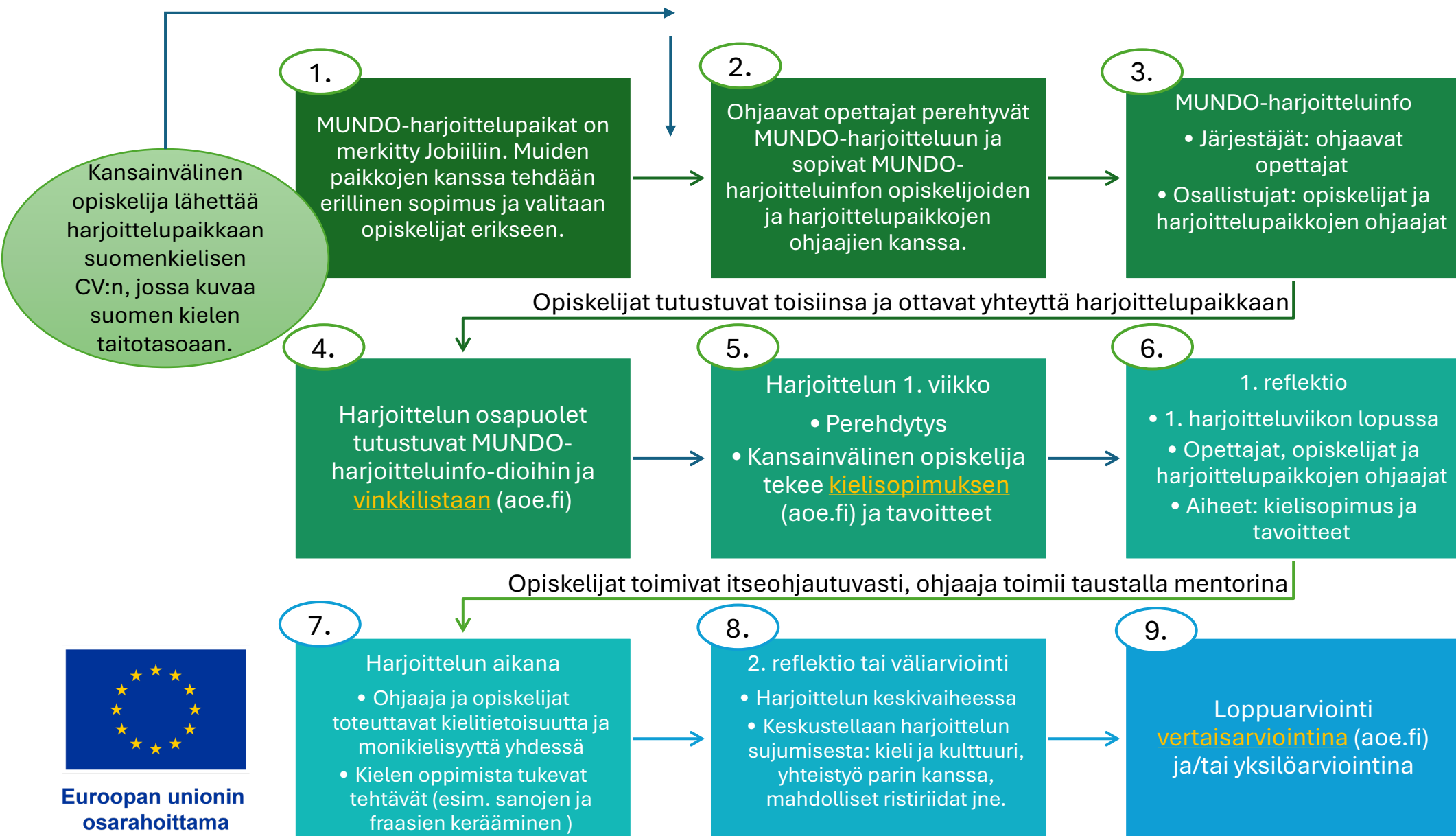
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unionin
osarahoittama

MUNDO-harjoittelumalli

Euroopan unionin
osarahoittama

samk

Oppiminen MUNDO-harjoittelussa

Opiskelija

- Oppii ottamaan vastuuta oppimisesta ja potilaan hoidosta/fysioterapiasta
- Oppii hoitamaan potilasta kokonaisvaltaisesti
- Oppii päätöksenteko- ja ongelmanratkaisutaitoja
- Oppii tiimi- ja työelämätaitoja
- Oppii ammatillista suomea/englantia ja kieli- ja kulttuuritietoisuutta
- Saa valmiuksia työelämään siirtymisessä

Oppimisympäristö

- Ohjaustaidot kehittyvät
- Työyhteisö- ja ryhmätyötaidot kehittyvät
- Toimintatavat kehittyvät
- Kielitaito kehittyy
- Kieli- ja kulttuuritietoisuusosaaminen kehittyy

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä on MUNDO-harjoittelu

- MUNDO-harjoittelussa voi olla yksi tai useampi kansainvälinen opiskelija harjoittelussa. Ideaali on, että harjoittelu tehdään parina. Parina voi olla kaksi kansainvälistä opiskelijaa tai kansainvälinen opiskelija ja suomea äidinkielenään puhuva opiskelija.
- Opiskelija tai opiskelijapari vastaa hänelle/heille osoitettujen potilaiden hoidon/fysioterapian kokonaisuudesta mahdollisimman itsenäisesti ohjaajan tukemana.
- Toiminta on suunnitelmallista ja vastuuta lisätään asteittain osaamisen mukaan

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä on MUNDO-harjoittelu

- Potilas on oppimisen lähtökohta ja vertaisoppimisella on mallissa keskeinen rooli
- Oppiminen nähdään prosessina, jossa yksilön oma aktiivisuus rakentaa ja kehittää tietoja ja taitoja reflektoiden muiden opiskelijoiden kanssa
- Harjoitteluun on lisätty systemaattista kielen ja kulttuurin oppimisen ja ohjaamisen tukemista

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä on MUNDO-harjoittelu

- Ohjaajatiimin rooli on mentoroiva
- Päivittäinen ohjaus toteutetaan pääsääntöisesti koko opiskelijatiimille, yksilölliset tarpeet huomioiden
- Moduulissa opiskelijat pääsevät työskentelemään itsenäisemmin, mutta silti ohjatusti

Euroopan unionin
osarahoittama

Potilas/asiakas on keskiössä

- Potilas on oppimisen lähtökohta
- Ohjaaja antaa taustalla tukea
- Opiskelijat oppivat toisiltaan, vertaisoppiminen

(Kuva: Copilot 12.11.2024)

Euroopan unionin
osarahoittama

Perinteinen vs. MUNDO-harjoittelu

(Kuvat: ChatGPT-4, 12.6.2025)

Perinteinen ohjausmalli, jossa ohjaaja opettaa opiskelijoille.

MUNDO-harjoittelussa keskiössä on potilas/asiakas ja opiskelijat toimivat itseohjautuvasti. Ohjaajan rooli on mentoroiva.

Euroopan unionin
osarahoittama

MUNDO käytännössä

- Opiskelijat sopivat keskenään työnjaosta.
- Harjoittelujakson ensimmäisillä viikoilla työskennellään enemmän pareittain, mutta harjoittelun edetessä opiskelijat työskentelevät itsenäisemmin.
- Työnjako riippuu paljon siitä, kuinka monta potilasta/asiakasta opiskelijoilla on.
- Opiskelijat suunnittelevat yhdessä potilaan/potilaiden hoidon/fysioterapian, josta he keskustelevat ohjaajan kanssa. Ohjaajan on tässä kohdin mahdollisuus puuttua epäkohtiin ja tarvittaessa opiskelijat voivat vielä miettiä korjauksia suunnitelmaan. Kun ohjaaja on hyväksynyt suunnitelman opiskelijat pääsevät toteuttamaan sitä. Ohjaaja on toteutustilanteessa aluksi mukana varmistamassa potilasturvallisuuden.

MUNDO käytännössä

- Harjoittelun ensimmäiset päivät menevät tutustuessa harjoittelupaikan käytäntöihin
- Kun varsinainen harjoittelu pääsee käyntiin, reflektiokeskusteluja pidetään ensimmäisellä viikolla ja harjoittelun keskivaiheessa. Niihin osallistuu opiskelijat, opettaja sekä ohjaajat.

Euroopan unionin
osarahoittama

Opiskelijoiden CV

- Opiskelijat päivittävät CV:sä kielitaitonsa osalta
- Tieto on tärkeä monikielisessä työyhteisössä
- Kansainväliset opiskelijat kirjaavat suomen kielen osaamisen taitotasot
 - Puhuminen
 - Puheen ymmärtäminen
 - Kirjoittaminen
 - Luetun ymmärtäminen

Selkokieli ja kielitietoisuus

- MUNDO-harjoittelussa harjoitellaan sekä suomen- että englanninkielen selkokäyttöä
- Selkokielen käyttö on potilas-/asiakasnäkökulmasta tärkeää
- Henkilökunnan ja asiakkaiden kanssa vuorovaikutuksessa tavoitteena on ymmärtää toinen toisiaan
- Monikielisyyteen kannustetaan
- Kääntäjien käyttö sallittua, kun siitä yhdessä sovitaan
- Sovitaan kielenkäytön pelisäännöistä harjoittelun alussa –ammattillisen kielitaidon kehittyminen on tärkeää
- Kannustus on tärkeää

Yhteiset tapaamiset Ristiriitojen käsittely

(Kuva: Copilot, 13.6.2025)

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteiset tapaamiset

- Opiskelijoiden info MUNDO-harjoittelumallista ennen harjoittelun alkua
- Viikkoreflektiot (30 min/reflektio), harjoitteluohjaajat mukana tarpeen mukaan
- Väliarviointi ja/tai loppuarviointi (mukana vastuuopettaja, opiskelija ja harjoitteluohjaaja)
 - Toteutetaan yhdessä vertaisarviointina
 - Arvioinnin kohteena ovat: ammatillinen kehittyminen, monikulttuurisuus monialaisuus, kielitietietoisuus ja selkokielen käyttö, MUNDO-ryhmässä työskentely (tiimityö ja yhteistyötaidot)

Reflektio

- Reflektio tarkoittaa omien tunteiden, odotusten ja ajatusten tunnistamista, ilmaisua ja käsittelyä
- Reflektio kehittää opiskelijoiden ajattelua ja auttaa heitä yhdistämään teoriatietoa ja käytäntöä
- Reflektio auttaa asioiden syvällistä oppimista ja kokonaisuuksien ymmärtämistä
- Reflektioissa keskustellaan

Ammattiin liittyvästä oppimisesta ja tavoitteiden saavuttamisen vaiheesta

MUNDO-ryhmän toimivuudesta ja opiskelijoiden yhteistyöstä

Selkokielestä ja kielitietoisuudesta

Esille nousevista kulttuurisista seikoista

Muista opiskelijoiden tai ohjaajien esille nostamista asioista

Euroopan unionin
osarahoittama

Suomen kielen tuki reflektioissa

- Harjoittelun aikana S2-opettaja (suomi toisena kielenä) on mukana tukemassa opiskelijoita ja ohjaajia suomen kielessä, kielitietoisuudessa ja selkokielessä.
- Ohjausta annetaan reflektioissa ja arvioinneissa sekä pyritään mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan todellisten tilanteiden yhteydessä tai välittömästi niiden jälkeen.
- Tarvittaessa suomen kielen ja harjoittelun opettaja(t) voi ottaa kantaa /ohjata myös henkilökunnan selkokielen käyttöön.

Ristiriitojen käsittely

- Tärkeää keskustella asioista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Jokainen on vastuussa erimielisyyksien esille nostamisesta ja ratkaisemisesta.
- Voit ensin selvittää erimielisyyttä tilanteessa olleen henkilön kanssa.
- Tarvittaessa yhteys opettajaan, joka järjestää keskustelun yhdessä kaikkien osapuolten kanssa.

Ohjeet ristiriitatilanteiden käsittelyyn

- Ota asia puheeksi toisen osapuolen kanssa ja kerro, mikä on asia, josta haluat puhua.
- Kerro, miksi haluat puhua asiasta ja mitkä ovat omat tunteesi. Kerro mistä tunteet syntyivät.
- Kuuntele toisen osapuolen näkemys asiasta. Kysy lisää, jos et ymmärrä kaikkea.
- Kannusta toista osapuolta kertomaan omista tunteista.
- On tärkeää, että molemmilla on käsitys tilanteesta.
- Pahoittele tarvittaessa aiheuttamaasi mielipahaa.
- Miettikää yhdessä ja sopikaa, miten toimitte jatkossa.

Arviointikeskustelut

Vertaisarvioinnin tavoitteena on

- Ohjata ja motivoida muita opiskelijoita saavuttamaan tavoitteet
- Tukea ammatillista kasvua ja itsetuntoa
- Tuottaa ymmärrystä taitojen ja tietojen osalta

(Kuva: Pixapay, 12.6.2025)

Euroopan unionin
osarahoittama

Palautteen rakenne

MIKÄ MENI HYVIN?

"Ohjasit todella hienosti sauvakävelyn potilaalle tänään."

MITÄ PITÄÄ KEHITTÄÄ?

"Olisi kuitenkin hyvä seisoa lähempänä potilasta, kun hän vasta harjoittelee kyynärsauvoilla kävelyä ihan turvallisuuden vuoksi. Jos potilas horjahtaa, voit tukemalla estää kaatumisen."

YLEISESTI POSITIIVINEN PALAUTE

"Ihailen tapaasi kommunikoida haastavienkin potilaiden kanssa. Jatka samaan malliin"

KUN SANOT YHDEN NEGATIIVISEN ASIAN,
SANO AINA MYÖS KOLME POSITIIVISTA ASIAA.

Suomen kielen tukeminen

- Kielisopimus
 - kertoo, millä kielitasolla opiskelija on kielen eri osa-alueilla
 - tekee näkyväksi kielen oppimisen tavoitteet
- Selkokieli: pyritään selkiyttämään kieltä varsinkin puhetilanteissa
- Monikielisyys: hyödynnetään eri kieliä ymmärtämisen varmistamisessa
- Kielituki
 - "korjaa" vääriä ilmauksia tai ääntämistä
 - Anna tehtäviä (käännä tämä lomake)
 - Anna esimerkkejä (toista tämä lause, sano asiakkaalle näin)
 - Kysy (mikä tämä on, voitko selittää mitä teet)
 - Sanojen /fraasien keräämiseen kannustaminen/kysyminen /tarkistaminen

Erilaisia kielenkäyttötilanteita

Tärkeä käydä läpi, millaisia toistuvia ilmauksia, millainen kielenkäyttötapa, mitä ammatillisia kieleen liittyviä erityispiirteitä tilanteissa on

- Ohjaustilanne
- Reflektio ja arviointi
- Kahvihuone
- Potilaan ohjaus
- Raportti
- Dokumentointi
- Tekstit (lomakkeet, ohjeet)

Euroopan unionin
osarahoittama

Kielitietoinen ohjaus

- Koulutusvideot ohjaajalle: [Miten ohjaan kielitietoisesti](#)
- Hoitotyö: [Hoitotyössä](#)

Tehkää kielisopimus: miten/mitä kieltä käytetään eri tilanteissa

Perehdytys: Mitä kielen osa-alueita tarvitaan: kirjoitus, puhe, kuuntelu ja tekstin ymmärtäminen

Aika: Anna aikaa tutustua seuraavaan aiheeseen

Arviointia suoriutumisesta, motivaatiosta ja haasteita

Euroopan unionin
osarahoittama

Kielitietoinen ohjaus

- Selkeyttä: Kerro avainkäsitteet, tärkeät sanat
- Pyydä kirjoittamaan sanoja muistiin: kysele niitä
- Sanoita tekemistäsi, näytä mitä sanot
- Toista sanoja, lauseita
- Karsi turha --> käytä lyhyitä, yksinkertaisia lauseita
- Havainnollista: Käytä kuvia ja kaavioita, näytä, näyttele
- Aktivoi opiskelijat puhumaan
- Kysy, pyydä kertomaan
- Käytä englantia (tai muita kieliä) apuna
- Vältä murretta
- Puheen ja toiminnan vaihtelu

Kielitietoinen ohjaus

- Avaa abstraktit käsitteet ja slangisanat, anna esimerkkejä
- Avaa vaikeat lauserakenteet: tee helpompi muoto
- Avaa kulttuurisidonnaiset käsitteet/fraasit
- Pura yhdyssanat (verenpainemittari: tässä sanassa on kolme sanaa)
- Avaa lyhenteet (RR, i.v.)
- Erotta samankuuloiset sanat (nostaa, nousta)
- Lausu selkeästi
- Anna kielenoppijalle aikaa miettiä ja sanoa lause loppuun
- Mieti, miten ilmaiset eri tavoilla, että et ymmärrä (Voitko sanoa uudelleen?)
- Tärkein asia ensin
- Pidä pieni tauko ohjeiden välissä
- Varmista ymmärtäminen (Voitko kertoa, mitä sinun pitää tehdä?)

Kielitietoinen ohjaus

- Kootkaa työyhteisössä keskeiset sanat ja toistuvat lauseet etukäteen. Selkeyttäkää niitä, jos on tarpeellista.
- Selkeyttäkää joku työyhteisön käytössä oleva materiaali, esim. ohje
- Miettikää, miten sanoitat ja selität työtehtävän suorituksen (=miten näytän ja samalla sanoitan työtehtävän opiskelijalle)

Kielitietoinen ohjaus

Kuva: Pixapay, 12.6.2025)

Kieltä oppii vain käyttämällä, joten tärkeintä, mitä voi tehdä toisen kielenoppimisen tukemiseksi, on antaa hänelle mahdollisimman paljon mahdollisuuksia käyttää kieltä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Kielitaitotasot ja kielisopimus

- [MUNDO harjoittelu kielitaitotasot](#)
- [Ohjeita kielisopimuksen tekemiseen](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Tarkemmat tiedot MUNDO-harjoittelusta

- [Infograafi](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Lähteet

- Aalto, E., Mustonen, S., Järvenoja, M. & Saario, J. (2019). Monikielisen oppijan matkassa. Verkkosivusto opettajankoulutukseen. Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos. <https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/>
- Association for Language Awareness. (n.d.). About. Haettu 13.2.2024 osoitteesta https://www.languageawareness.org/?page_id=48
- Civet. (2019). Monikulttuurisuusopas. FinnishGuide (temporaryversion)
- Geert Hofstede. (n.d.). The 6-D model of national culture. <https://geerthofstede.com/culture-geert-hofstede-gert-jan-hofstede/6d-model-of-national-culture/>
- Georgetown university. (n.d.) Cultural awareness. Haettu 15.2.2024 osoitteesta <https://nccc.georgetown.edu/curricula/awareness/index.html>
- Heimonen, J. (2019). Tietoa kulttuureista ja kulttuuritietoisuutta – opettajalle ja opiskelijalle. Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 10(4). Saatavilla: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2019/tietoa-kulttuureista-ja-kulttuuritietoisuutta-opettajalle-ja-opiskelijalle>
- Kielibuustin www-sivut. (2024). <https://www.kielibuusti.fi/fi>
- Lehtimaja, I., Korpela, E., Komppa, J., Kotilainen, L. & Kurhila, S. (2023). Monikielisen työyhteisön opas. Alma Talent. Helsinki.

Lähteet

- Opetushallitus. (2014). Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2014. Helsinki: Opetushallitus. Määräykset ja ohjeet 2014:96. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf
- Opetushallitus. (2014). Kielitietoinen opetus – kielitietoinen koulu. Helsinki: Opetushallitus. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/15664-oph-kielitietoinen-opetus-kielitietoinen-koulu_netiversio.pdf
- Opin portailta työelämään. (n.d.). MONIKULTTUURISUUTTA TYÖELÄMÄÄN! Koulutusmateriaaleja työyhteisöjen käyttöön. <https://opinportaila.diak.fi/wp-content/uploads/sites/9/2020/07/Monikulttuurinen-vuorovaikutus.pdf>
- Satakunnan ammattikorkeakoulu. (n.d.) Tuition fees and scholarships. <https://www.samk.fi/en/apply-to-study/tuition-fees-and-scholarships/>
- Suomen YK-liitto. (2010). Kulttuurista moninaisuutta koskeva yleismaailmallinen julistus. Saatavissa: https://www.ykliitto.fi/sites/www.ykliitto.fi/files/kulttuurijulistus_lopullinen.pdf
- Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun www-sivut. (2024). Kulttuuritietoisuus. <https://www.tuni.fi/tlc/arki/moninaisuus/kulttuuritietoisuus/>
- Työterveyslaitos (n.d.). Kielitietoisuuteen herääminen. Haettu 13.2.2024 osoitteesta <https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/monimuotoisuus-ja-inklusiivisuus-asiantuntijaorganisaatiossa/kielitietoisuuteen-heraaminen>
- Valvira. (n.d.) Riittävän kielitaidon osoittaminen. <https://valvira.fi/ammattioikeudet/riittava-kielitaito>

Kielibuusti

Apua oman kielitaidon arviointiin:

[Arvioi kielitaitoasi | Kielibuusti](#)

[TOKASA-koulutusvideot työpaikkaohjaajille](#)

Vinkkejä kielen opiskeluun:

[Opiskele suomea | Kielibuusti](#)

Täsmävinkkejä kirjoittamiseen:

[Opiskele tekstitaitoja | Kielibuusti](#)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Welcome to work!

Euroopan unionin
osarahoittama

Co-funded by
the European Union